

LIST IZLAZI TJEDNO. — GODIŠNJA PRETPLATA
30.— DIN. — ZA INOZEMSTVO 60.— DIN.
OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA IX. BROJ 44.
Šibenik, 30. listopada 1938.

ADRESA UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17.
RUKOPISI SE NE VRAĆAJU. —

Na frontu!

Što bismo rekli za kućevlasnika, koji bi svoju kuću izvana lijepo bojadisao i uredio, a međutim se nimalo ne bi brinuo, što pauci po plafonu pred svoje sive mreže, a miševi po kutovima grade svoja gnijezda! — U najmanju ruku: čudili bismo mu se i pomalo ga ismijavali, sigurno bismo posumnjali i u njegovu zdravu pamet.

A takvih kućevlasnika je mnogo na ovom grozničavom i smušenom svijetu! To su vam svi oni državnici i narodni vođe koji smatraju najvažnijim da zadrže ili uspostave neki stalni državni oblik, neki sistem vladavine, a nimalo se ne trude, da taj vanjski oblik i sistem ispune zdravim sadržajem: socijalnom pravednošću, ekonomskim napretkom i vječnim duhovnim vrednotama.

Jedni bi dali živote za kraljevinu, a drugi za republiku, a kad postignu jedno ili drugo, onda život opet teče dalje kao što je i prije tekao: bez duhovnih vrednota, društvene pravde i gospodarskoga blagostanja. — Nisu li to kućevlasnici koji se samo brinu za vanjski ukras svoje kuće, a svejedno im je, kakva je unutrašnjost tih kuća!

Međutim, trijeznom i misaonom čovjeku oblik je uvijek sporedan, a glavno mu je: unutrašnja jezgra, sadržaj, bit.

Bolujemo i patimo. Bolujemo od teške bolesti, što, naime, polažemo najveću važnost na ono što je sporedno, nebitno, malenkosno, a zanemarujemo što je glavno, bitno i veliko. Patimo od opasne unutrašnje zaraze, a mi kupujemo mast za bujan rast kose i boje za poljepšavanje usnica i noktala!

Kako su ograničeni svi oni koji misle, da se danas u Španjolskoj vodi krvava borba za republiku ili monarhiju! Ne, tamo se ne bore samo radi jednog ili drugoga državnog sistema; tamo se bore dvije različite protivničke ideologije, i to za Krista ili proti Kristu, za kraljevstvo Kristovo ili kraljevstvo sotone.

A u tu borbu će, prije ili kasnije, morati zagaziti sve države. Ne mora borba uvijek biti krvava, ali ipak će biti napeta, teška i naporna.

Kraljevstvo sotone nije izmišljotina, ne pripada carstvu fantazije. Ono je stvarnost, i ono je već tu. Njegovi pristasaše su se oboruzali teškim meci-ma, već izadoše na frontu i svaki čas puškaraju.

A gdje su podanici Kristovoga kraljevstva? Zar su izginuli, ili ih uopće nema! — O, ima ih veliki broj, ali sa-

Dušu dajmo i vratimo sebi i drugima!

Krist naš jedini Kralj

Dodi kraljevstvo Tvoje!

To molimo svaki dan, a na blagdan Krista kralja pojačanim snagama kličemo i vičemo. Brodolomci zovu u pomoć. A mi nismo drugo nego brodolomci. Brodove naroda uzeli su u svoje ruke više opaki nego nesposobni kormilari, uzeli su oni koji ne poznaju putova i ne daju da ih pouči onaj koji ih poznaje. Mape, na kojima su označeni morski grebeni i jake struje, rastrgali su i bacili u peć. Valovi zapljuskuju i udaraju s nama o tvrde litice. Svijetlo, koje nam pokazuje stazu sigurnoga mira i tišine, gasimo, a jer se ne daje gasiti, zastiremo crnim krpama. I u mraku za nevremena stradavamo. Čudo bi bilo, kada ne bismo umirali smrću koja je teška i žalosna.

Gospodine, u kršćanskim dušama, u nutrinama svih ljudskih sinova zapali jako svijetlo, koje će izgoriti i u pepeo pretvoriti sve ogrebe! Kraljevstvo svijetla i vedrine — kraljevstvo istine i spoznaje, neka nam svima otvori poglede!

Stroj smo mi, koji je posve raskliman. Zardaog je i ponestaje mu rogon-ske snage. Čeka svoj žalosni konac, koji mu mora doći. — Ali, jer znamo da je nad nama Otac koji ima očinsko srce i za sina odmetnika, živimo u nadi za dolazak veselih proljetnih dana. Posve jasno, to opet stoji do nas i do naših odluka. Rasipni sin ne bi bio dočekao veseli dan pri povratku u očinski dom, da nije bio stvorio jaku odluku: vratiti se ocu svomu!

Ako vrhovni upravnici zemlje danas znače mnogo i na svojim leđima nose odgovornost za gotovo sva zla, i mi, veliki milijuni, možemo značiti sve i moći ćemo sve s programom koji je proti onomu današnjem načelu, da čovjek živi samo o kruhu. Kruh je samo sredstvo za održavanje života; materijalna dobra — imanje, novac, poduzeća — samo su sredstva, a nikako cilj. Cilj je samo jedan, a taj je: sreća svih nas na zemlji i u nebu. To je naše načelo, to je barjak Kralja koji sve nas zove u redove uvijek

nove borbe, borbe koja je revolucio-narna, jer ide za promjenom i izmjenom čitavoga današnjeg života i naziranja. Mi znamo za uzrok zla i za jedini lijek koji vodi dobru. Uzrok je: u čovjeku je ubijena duša, a tijelo bez duše mrtvo je, raspada se i crvi ga rastaču. Mrtav čovjek može biti živ samo na način, ako mu se opet dade duša. Dajmo mu sve, a ne dajmo mu dušu, nismo mu dali ništa.

Dušu povratiti čovjeku. Za duhovna dobra osvajati i oduševljavati čovječanstvo, i mi smo digli čovjeka i čovječanstvo.

Kako zemlja može biti sretna, kada veliki milijuni i kršćanskih duša ne znaju u životu za svoj konačni cilj, u nj sumnjaju i pravo ga ne shvaćaju? U većini svi živimo za zemlju i samo za zemlju. U velikom postotku živimo s očima obrnutim jedino k zemlji.

A danas je dan Kralja koji govori: Gore srca, gore misli i osjećaje, i sva pitanja sazrijejavaju po sebi, kao što što sazrijeva plod naših stabala!

Dušu dajmo i vratimo sebi i drugima!

To je svrha blagdana Krista Kralja. Taj blagdan je i stvoren zato da oduhovi, da prožme velikim osjećajima duha i duhovnosti sve i potlačene u prvom redu, jer, upamtimo, jedini je to put koji garantira uspjeh. Mi se ne možemo takmičiti materijalnom snagom — novca i bogatstva — s velikima, koji su prezreli i preziru, jer ne shvaćaju i neće da shvate, veličinu duhovne obnove Krista Kralja, a bogatstvom duše i duševnih dobara ne samo da ćemo se moći takmičiti s ostalima, nego ćemo im jedino na taj način srušiti božanstvo moći i bogatstva, kojima se klanjaju, i nas sve prisiljavaju da im se klanjamo.

Svježa duša, duša obasjana zrakama istine, spoznaje pravdu, za njom izgara, jer je potžiže i oplemenjuje ljubav.

Onaj koji je Istina, on je i Pravda i Ljubav. A to trojstvo je ono ko-

mo jedan dio je izašao iz kuća i crkava, da se bori na frontu, a svi ostali stoje u pozadini i pričaju o teškim vremenima, o krizi, nezaposlenosti, nepravdi, korupciji...

Tu pojavu je oštroumno zapazio istaknuti propovjednik savremenoga borbenog katolicizma, njemački isusovac i učenjak Friedrich Muckermann, te se ovako izražava:

»Ostaje činjenica, da u tom zdvojnem svijetu žive milijuni i milijuni katolika, da ti katolici posjeduju ideje, koje jedine mogu spasiti svijet, pa da ti katolici ipak ne razumiju, da doista dođu u pomoć izmučenom čovječanstvu. Ima velikih djelova kršćanstva,

je nosi dobro i ruši i sažije sva zla društva našega vremena.

Živio naš jedini Kralj — Isus Krist!

Živila Njegova Istina, Pravda i Ljubav!

Živilo socijalno kraljevstvo u komu je On Kralj, a mi svi slobodni sinovi i braća!

Junior

Katoličke pobjede

KRŠĆANSKA RIJEČ GENERALA ČANG KAJ ŠEKA.

Prije kratkoga vremena je kitajski generalissimus održao govor na radiju, u kojemu je istakao neke kršćanske misli.

U tom govoru je rekao:

»Ako potražim počelo, po kojemu je Krist preobrazio svijet nalazim ga u duhu ljubavi. Krist je upotrijebio tu opću ljubav, da bi rastjerao iz ljudskoga društva svaku slabu misao i svaki krivičan sistem. Krist je htio da bi ljudi kao braća jedne i iste svjetovne obitelji našli jedan u drugome pomoć, ljubav, zaklon u bolesti, da bi države mogle živjeti i disati u miru i pravdi... Da bi ispunio svoju božansku zadaću kao Otkupitelj, Krist je pokazao besprimjernu strpljivost i plemenitost... Uza sve trpljenje i muke Kalvarije ostao je sam sebi jednak i vjerran svojoj zadaći. Gledajte ga na križu, kako opršta svojim neprijateljima: razumijte duh ljubavi, koji iz njega čini nadčovječnu osobnost.

Usred uništenja ljudskih vrednota neka svaki, koji želi uskrsnuće kitajskoga naroda i njegov socijalni napredak, zna, da je spas samo u duhu Kristovom, u duhu ljubavi i žrtve...»

Sam govor, a i to, da su ga kitajske novine donijele, znak je, da dolazi u mišljenju kitajskoga naroda do promjena u odnosu do kršćanstva.

50 GODINA SVEUČILIŠTA U DRŽAVI CHILE

U državi Chile u gradu Santiago je jedno od najboljih katoličkih sveučilišta na svijetu. Zato su zaslužni sami katolici, koji mnogo žrtvuju za nj.

Sveučilište ima osim filozofskoga i teološkoga fakulteta još medicinu,

Kad znamo, da je to cilj kraljevstva Kristova, i da ga izvan i mimo toga kraljevstva, čovječanstvo neće moći nikada postići, onda se svi katolici moraju probuditi, odvažno podići na noge i zavjeriti se Kristu na njegov kraljevski blagdan:

— Tvoji smo i tvoji hoćemo da budemo. Mi ljubimo svoje kuće i svoje crkve, ali, jer je to potrebno, mi izlazimo iz njih i stupamo u otvorenu borbu sa svim Tvojim protivnicima, u borbu za pobjedu Tvoga kraljevstva, Tvoga duha, Tvoje ljubavi i Tvoje jedino pravedne pravde.

pravo, narodnu ekonomiju s frgovačkim znanostima i agronomiju. Preko 100 profesora je tu uvijek zaposleno. Slušačaca ima oko 3000.

Osim službenih fakulteta ima više pomoćnih instituta, koji su pod nadzorom sveučilišta, zatim t. zv. akademije, gdje su izvanredna predavanja i tečajevi pučkoga sveučilišta za filozofiju, narodno gospodarstvo, književnost, povijest i jezike. Tim je tečajevima sveučilište postalo središte izobraženih krugova.

Na hiljade je mladih ljudi otišlo u život i danas su na vodećim mjestima u upravi, parlamentu, sudstvu i gospodarstvu. Svake se godine sve više osjeća njihov upliv. A to je baš i svrha katoličkih univerza. Zašto i katolici svuda, gdje misle pokršćaniti javni život, misle i rade na tome, da ustanove katoličko sveučilište.

Vlada sa simpatijama prati rad toga sveučilišta. Više rektora sveučilišta u Santiagu je postalo biskupima. Sadašnji rektor je Mons. Carlo Casanueva, jedan od najslavnijih profesora, a Don Dario Urzua je poznat i u međunarodnom svijetu. Bio je zastupnik čilske države na euharistijskim kongresima u Chicagu, Buenos Airesu i Budimpešti, a vladu je zastupao na gospodarskim konferencama u Ženevi i Londonu.

FRANCUSKI AVIJATIČARI HODOČASTE U LURD

Francuski avijatičari su zaključili svoje lurdsko hodočašće u prisutnosti lyonskoga nadbiskupa kardinala Gerliera.

Abbé Michand je najprije pokazao na visoku moralnu vrijednost drugarstva i međusobne pomoći, što je osobito potrebno avijatičarima.

Kardinal Gerlier je odmah u početku svoje propovijedi izrazio svoje veselje nad tim, što vidi u slavnom lurdskom Marijinom svetištu skupljene najodličnije predstavnice francuske avijatike s generalom Dénainom na čelu. Zatim je uprvio riječi uspomeni slavnih francuskih avijatičara, koji su umrli za domovinu. I na koncu je molio Boga za pravi i trajni mir na svijetu.

Slijedeći dan se kardinal avionom povratio u svoju biskupiju.

ZIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 30. X.: *Dvadeset i prva nedjelja po Duhovima*. — *Blagdan Krista Kralja*. Ovaj je blagdan ustanovio sadašnji Sv. Otac Papa Pio XI. Njegova je želja i zapovijed, da se ovaj blagdan najsvečanije proslavi po cijelom katoličkom svijetu.

Ponedjeljak, 31. X.: *Vigilija Sviju Svetih*. — Sv. *Volfgang* (Vuk), biskup. Roden je u Sevilji. Posvetio se propovijedanju riječi Božje, pa je čak došao i do naših strana. Umro je g. 994.

Utorak, 1. XI.: *Svi Sveti*. Danas sv. majka Crkva s najvećim ponosom i vese-

ljem sjeća se onih milijuna svojih heroja — svetača, koji su sve prezreli i ostavili, samo da Krista dobiju.

Srijeda, 2. XI.: *Mrtvi dan*. Danas nas sv. Crkva pozivlje da se sjetimo naših mrtvih, koji još trpe u čistilišnim mukama. Četvrtak, 3. XI.: Sv. *Hubert*, biskup. U mladim danima bijaše se podao slobodnom svjetovnom životu. Kasnije nastojanjem sv. Lamberta ostavi svijet, posta svećenik, a zatim biskup. Umro je g. 727.

Petak, 4. XI.: Sv. *Karlo (Dragutin) Boromejski*, kardinal i nadbiskup grada Milana. Rodio se g. 1338. u Aroni kraj Milana od plemićke obitelji. Kao milanski nadbiskup prilikom kuge u Milanu g. 1569. pokazao se više nego otac i nego pastir svoje stadi. U času, kad je svak napustio okuženike, jedini Karlo ostao je uz svoje oboljele ovce, da im bude otac i tješitelj.

Subota, 5. XI.: Sv. *Zaharija i sv. Eizabeta*, roditelji sv. Ivana Krstitelja. Bijahu pravedni i pred Bogom i pred ljudima. Bog, da nagradi njihovu pravednost, obdario ih je u starim godinama sv. djetetom — sv. Ivanom Krstiteljem.

BLAGDAN KRISTA KRALJA

CITANJE POSLANICE blaženoga *Pavla Apostola Kološanima* (1. 12—20). — Braćo! Zahvaljujmo Bogu Ocu, koji nas je učinio dostojnima da budemo subaštinici svetih u svijetu. On nas je izbavio od vlasti tmine i premjestio u kraljevstvo ljubeznoga Sina svojega, u kojemu po Njegovoj krvi imamo otkupljenje, oproštenje grijeha. On je slika Boga nevidljivoga, prvorođeni prije svakoga stvorenja, jer u Njemu je sve stvoreno što je na nebu i na zemlji, što se vidi i ne vidi: bila prijestolja ili gospodstva ili poglavarstva ili vlasti, sve je po Njemu i za Njega stvoreno. I On je prije svega i sve po Njemu postojao. I On je glava tijela Crkve, On je prvenac, prvorođeni od mrtvih, da bude On u svemu prvi, jer je htio da u Njemu stanuje sva punina; i da s Njegovom krvlju na križu učini mir i tako da po Njemu sa sobom pomiri sve što je na zemlji i što je na nebu, u Kristu Isusu, Gospodinu našemu.

† SLIJEDI SV. EVANDELJE po *Ivanu* (18. 33—37). — U ono vrijeme reče Pilat Isusu: Ti li si kralj židovski? Odgovori Isus: Govoriš li to sam od sebe, ili su ti drugi kazali o meni? Odgovori Pilat: Zar sam ja Židov? Narod tvoj i veliki svećenici predadoše te meni, što si učinio? Odgovori Isus: Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta. Kad bi bilo kraljevstvo moje od ovoga svijeta, onda bi se sluge moje borile, da ne budem predan Židovima, ali kraljevstvo moje nije odavle. Onda Mu reče Pilat: Dakle ti si Kralj? Isus odgovori: Ti govoriš, ja jesam Kralj. Ja sam se zato rodio i zato sam došao na svijet da svjedočim istinu; svaki koji je od istine, sluša glas moj.

ISUS KRIST, NAŠ KRALJ

»Vladat će od mora do mora i od rijeke do kraja kruga zemaljskoga. I klanjat će Mu se svi kraljevi zemaljski, svi će narodi služiti Njemu.«

Danas, kao na zadnju unedjelju listopada, slavi se u svoj Crkvi blag-

dan Krista Kralja, ustanovljen od Njegovog Svetosti Pape Pija XI. enciklikom »Quas primas« od 11. XII. 1925.

Blagdan, dakle, novijega datuma, ali koji je već duboko prodro u duh vjernika, koji njim hoće da dađu Isusu Kristu, Kralju svih vjekova, štovanje i čast, na koju On ima bezuvjetno pravo.

Današnja liturgija sva je samo jedna pjesma žarke ljubavi naprama Isusu, kojega duhovno kraljevstvo u njoj jasno otkučuje.

II.

Razni su naslovi i razlozi, s kojih se Isus Krist s pravom može nazvati Kralj.

Prije svega je Kralj po pravu, koje mu pripada kao Stvoritelju, jer budući Riječ, mudrost Očeva, sve stvari su bile stvorene u Njemu i po Njemu.

Još je Kralj po pravu, koje mu pripada zato, što nas je otkupio i zadobio, jer se učinio čovjekom, da spasi svijet od grijeha te ga oslobodi i otkupi iz ropstva sotone, proživši zato svu svoju Krv.

Kralj je i po pravu baštinstva, jer mu je Otac dao u ruke sve stvari.

Kralj je napokon i naslova ljubavi, jer se iz ljubavi Isus učinio čovjekom i u sakramentima dao nam je mogućnost, da postanemo djeca Božja i živimo božanskim životom.

Radi svih tih naslova i razloga, koji opravdavaju njegovo duhovno kraljevstvo, Isus Krist ima pravo na našu odanu i potpunu podložnost.

III.

U Poslanici, uzetoj iz poslanice Kološanima, sv. Pavao proglašuje kraljevstvo Kristovo, jer nas je s otkupljenjem izbavio iz ropstva sotone i grijeha. On je, govori Apostol, prvorođeni prije svakoga stvorenja, jer u Njemu je sve stvoreno, što je na nebu i na zemlji, što se vidi i ne vidi... i sve po Njemu postoji: On je glava tijela Crkve. On je prvenac, prvorođeni od mrtvih, da bude On u svemu prvi, jer je htio da u Njemu stanuje sva punina i... da po Njemu sa sobom pomiri sve.

Evangelje nam zatim iznosi tačno svjedočanstvo Isusa Krista, koji na upit Pilatov: »Ti li si kralj židovski?« odgovori: »Ti govoriš, ja jesam Kralj.«

IV.

Naši osjećaji prema Isusu Kristu Kralju mogu se predobro izraziti onim toplim zazivom, koji Ambrozijeva liturgija danas upravlja Isusu. On je uistinu molitva kraljevskoga dostojanstva Kristova te bi uvijek morala odzvanjati s naših potresenih usana: Zdravo, Kralju naš! Jedini Ti si se smilovao našim zabludama; poslušao Ocu bio si poveden do Križa kao kroki Jaganjac na žrtvovanje. Tebi slava, hosana, slavje i pobjeda: Tebi kruna najuzvišenije hvale i časti. Aleluja!

NOVIM SPLITSKIM NAČELNIKOM imenovan je dr. Vlade Matošić, odvjetnik u Splitu.

Toskanac, već da sam dalmatinski Hrvat, malo se začudi, a zatim udahne veću količinu zraka, približivši se kao čovjek, koji želi zapodjenuti odlučni razgovor.

Ja pomislih: Zbogom moja odluka o »uglu zaboravi« i ne prevarih se. Gospodin mi se pretstavi kao trgovački putnik dajući mi znati, da pozna naše prirodno bogatstvo, jer da je čitao svibanjski broj »Illustrazione Italiana«, koji je sav bio posvećen Jugoslaviji.

— Ko je bogatstvo, koje žume, rude, blago i poljoprivreda, koje prirodne ljepote krije vaša zemlja — uzdisao je zavidno moj susjed. Samo ne mogu shvatiti, nastavi trg. putnik, kako to silno bogatstvo niste bacili na tržište, kako uopće niste pošli naprijed s drugim narodima.

SABIRNI ARCI. Upozoruju se Križarska Bratstva da bezodvlačno povrate sabirne arke od križarskoga dana. Umoljavamo vlč. župne urede, da također povrate sabirne arke, koji se kod njih nalaze.

Socijalno zrnje

ZENE U RUSIJI IZJEDNACENE S MUŠKARCIMA

U boljševičkoj su Rusiji g. 1920. izdali ukaz, da su ženske i muškarci na svim područjima jednakoopravni. Tako je dandanas žena u sovjetskoj Rusiji u svemu pri-krojena po mušku.

Godine 1913. 13% svih ruskih žena sudjelovalo je u gospodarstvu, a g. 1935. već 33.4%. Po rudnicima g. 1913. bilo je zaposleno 24 hiljade ženskih, a g. 1935. već 321 hiljadu. U kovinarstvu i strojarstvu g. 1913. bilo je zaposlenih 15 hiljada ženskih, a g. 1935. već 434 hiljade. U drvnoj industriji g. 1913. zaposlenih 10 hiljada ženskih, a g. 1935. već 128 hiljada. U kemiji g. 1913. zaposlenih 30 hiljada, a sada 102 hiljade. U industriji auta i traktora sudjeluje 30% ženskih; pri drugim strojevima ih je 63.5%; u željeznoj industriji 39.7%; po tiskarama 43.7%. Pri građevinarstvu je zaposlenih 12.9% onih, koje kopaju temelje, 9.6% zidarskih radnica, a zidarskih pomoćnica čak 64.2%.

Sovjetska država je još u početku trebala mnogo radnika za razne građevinarske poslove. Dobilila ih je tako, što su samo radnici dobivali živežne iskaznice. Ako se dakle htjela kakva radnička obitelj nasititi, nije bilo druge pomoći, nego da i žena dobije službu. Osim toga je država uvela tvorničke kuhinje. U toj velekuhinja dalo se bolje »gospodarski« nasititi. Ako je radnikova žena ostala kod kuće, donio joj je muž svoju kukavnu radničku hranu kući, koju je sebi od ustiju otrgnuo.

Dandanas su već svi u Rusiji naučeni gledati skupinu prljavih radnica, kako vuku kolica, rade u rudarskim rovovima, nose opeke, te djevojke uz strojeve, traktore, na parobrodima — i uopće posvuda pri takvim poslovima, koje bi inače imali obavljati samo muškarci.

Koliko kod svega toga strada ju djeca i njihov odgoj!

HRVATSKA UMJETNOST U SLAVU

BL. NIKOLE TAVILIĆA. Slikar Gaboriel Jurkić izradio je prije 3 godine krasnu oltarnu sliku bl. Nikole Tavilića, koja je postavljena na oltaru toga Blaženika u Pože-gi. Sad je izradio dvije nove slike, koje će ove jeseni u vjernim kopijama biti postavljene po velikom broju crkava širom hrvatskih krajeva. (Dobivaju se kod Odbora za Sv. Zemlju u Zagrebu, Trenkova 1.) — Kiparica Mila Vod izradila je vrlo lijepi kip bl. Nikole Tavilića za crkvu u Mariji Bistrici. Kopije toga kipa bit će postavljene još i u više drugih crkava.

SVETO PISMO NOVOGA ZAVJETA

(I. Evangelja i Djela Apostolska). Pučko ilustrovano izdanje. Prijevod i tumač sveuč. prof. dra F. Zagode. Cijena uvezaom 20 dinara (brošir. 12 dinara). — Naručuje se kod Društva sv. Jeronima — Zagreb, Trenkova 1.

Podlistak

K sinjem moru

»Oj, ti vilo sinjega Jadranskog morak... — nekako i neopazice pjevuckah zadnje vrijeme, dok je spari-na silom otvarala usta. Lijepo je srni u gori, ali ne ribi. A sin Dalmacije časti gore, ali ljubi more više od ribe.

Sve me pritezalo moru. Snivao sam zadnje vrijeme samo o lađama, valovlju, lišini i disanju mora. Kudgod sam se okretao slušao sam njegov šum, ljubio me njegov dah, osjećao sam njegov miris.

I jednoga lijepog dana odlučih da odem na more i zapjevam: More divno, more sveto, preda mnom se širi etof!...« Sve je bilo već gotovo. Samo me jedna stvar uznemirivala, t. j. pomisao, da treba putovati. A meni od nekoga vremena ne da se nikako putovati, jer me uvijek zateče štogod neugodna.

Ali ipak, more je more za Dalmatinca, pa se njemu za ljubav odlučih i na tu žrtvu. Odlučih uz to, da ću što kraćim putem, dakle moram na Tiren-sko ili bolje Sredozemno more; da

ću nositi što manju prtljagu, uzeh stoga samo putnu torbu; te da ću na putu što manje razgovarati, stavih se stoga u prazan ugao vagona i krstih odmah to mjesto »ugao zaboravi«.

Vlak odlazi. Svi izviruju na prozorčić, rukuju se i pozdravljaju. Po prvi put osjetih ugodnost, što nemam prijatelja, jer sam barem mirno sjedio u svom »uglu zaboravi«. Vlak već juri punom parom. Putnici se smještaju. Do mene sjedne jedan otmeni gospodin. Omjerim ga kradomice, pa mi se učini, da je i on istih misli kao i ja, t. j. da sjedi i šuti. Zašto me ne uznemiri njegova prisutnost.

Uzeh odmah svoju putnu torbu, da vidim, je li sve u redu. Joj, falil?! — Moja nenadna uzbuđenost gane otmenoga gospodina, te se osjeti ponukan da zapita, što sam to zaboravio.

— Ah, gospodine, rekoh skoro plačno, zaboravih svoj dnevnik. A na moru se tako divno piše.

Moj susjed nije dao tog stvari toliko važnosti, pa skrene govora te me upita, kamo putujem i da li sam kad bio na moru. Pošto mu rekoh, da sam se rodio i odrastao pri moru, zapita me, da li sam iz Livorna. Kad mu rekoh, da nisam ni Talijan, a kamo li

Širom svijeta

KINA PRED POTPUNIM SLOMOM. Nakon što je Kanton, glavni grad južne Kine, dospio u ruke Japanaca, sada su morizirane japanske čete prodrle i osvojile apaljeni i minirani Hankau. Gubici Kina za u bitici za Hankau računaju se na mrtvih i ranjenih. Japanci nastavljaju operacije do potpunog sloma kineskog otpora. Kini ne preostaje sada drugo, nego da prihvati svaku ponudu za mir, koju joj bude diktirao Japan.

KRIMINALNE, ODVRATNE I NEODNOSIVE METODE. Glavni urednik katoličkog dnevnika »L' Osservatore Romano« Della Torre napisao je prošlih dana oštar članak o žalosnim bečkim događajima od 7. i 8. t. m. Odgovarajući na ispravke, što ih je dao u štampi Gauleiter Gloeckner, veli, da su takvi postupci kao i učela, koja su ih proizzvala, kriminalni, odvratni i nepodnosivi. Njemački su vlastodršci govorili o nekom ispadu neodgovornih mladenačkih elemenata i time htjeli rikriti cijelu ovu stvar. Međutim u svijetu su ovi događaji imali tako velik odjek, akvom se bečki napadači nijesu ni izdaleka nadali. Cijeli sistem njemačkih vlastodržaca došao je sada u pitanje. A taj sistem astupa upotrebu brutalne sile proti svemu, što se njemu ne sviđa, pa sve ako se razvija posvema u granicama zakona. Pisac zatim uspoređuje nasilja nacionalnoga očajizma s nasiljima ljevičarskih revolucija i ustanovljuje, da se i ovdje skrajnosti dodiruju. U svakom slučaju mora se ispravna kršćanska savjest protiviti takvim metodama, koje kao da slušaju »glasove iz umes«, t. j. surove instinkte, koje kultura nastoji da ukloni. Na koncu Della Torre zražava mišljenje, da su ovi žalosni događaji samo predigra drugih sličnih događaja. Tako je, veli, uvijek bilo u tamnim razdobljima povijesti, kad su napadači okrivljivači napadnute.

PAPINSKA POSLANICA AMERICKOM EPISKOPATU. Prošlih dana navršilo se 50 godina od osnutka katoličkoga sveučilišta u Wašingtonu. Povodom toga jubileja uputio je Sv. Otac Papa biskupima Sjedinjenih Država poslanicu. Sv. Otac im čestita na postignutim uspjesima i želi, da bi budućnost bila još uspješnija. Zatim ističe važnost katoličkoga sveučilišta, izričito, ukoliko ono djeluje ne samo na području znanosti, nego i na području katoličke pedagogije.

»PUTUJUĆA CRKVA« U NJEMAČKOJ. Nationalsocijalističke organizacije odvođe mnogobrojnu omladinu jednoga i drugoga spola iz njihove obične sredine i bacaju ju u klimu vjerskog indiferentizma i neprijateljstva protiv Crkve. Za pomoć ovoj omladini biskupi su organizirali pastvu pod imenom »Putujuće crkve«. Toj misiji biskupi su odredili stalan broj svećenika, koji putuju od mjesta do mjesta, traže dodir s omladinom, slušaju je, ispovijedaju, služe sv. Misu i rješavaju poteškoće. Ovoj pastvi stoji na čelu berlinski »Katholischer Seelsorgedienst«. Zanimljive su brojke vjernika ove pastve prema statistici za g. 1937.: Te godine bilo ih je pastorizirano 28 hiljada 163 radnika, 7 hiljada 554 seljaka, 18 hiljada 531 putujućih radnik, 744 služiteljske osobe i t. d. U brojkama nijesu uključeni oni, za koje se brinula redovna pastva.

U GRADOVIMA APOKALIPSE. (Novo djelo o. Petra Vlašića.) Zadruga Dobre štampe u Slavonskoj Požegi izdala je ukusno opremljeno novo djelo o. Petra Vlašića: U gradovima Apokalipse. Pisac je godine 1936. proputovao apokaliptičke gradove Male Azije te je o njima pisao brojne dopise u »Hrvatskoj Straži«. Sada su ti dopisi uredeni, preradeni i ilustrirani izašli u jednoj ukusno opremljenoj knjizi. Cijena dinara 20., s poštarinom dinara 22, knjižarska cijena 25 dinara. Narudžbe prima Zadruga Dobre štampe u Požegi Slav. Broj poštanskog čeka 39583, kojim se svakako treba poslužiti i dodati trošak poštarine.

F. Denys

Bog ostavlja samo one, koji su ostavili njegov zakon

Istina će vas osloboditi!

(Pastirsko pismo kardinala Kašpara)

U teško vrijeme, koje proživljava češki narod, izdao je praški nadbiskup kardinal Kašpar pastirsku poslanicu, kojom pokazuje u ime Crkve narodu put k novoj, boljoj budućnosti. To je put kršćanske vjere, put k Bogu. Donosimo je u cijelosti prema zagrebačkoj »Hrvatskoj Straži« od 22. t. m.:

Dragi vjernici!

Prošlih dana, kad su satiruće vijesti kao udarci čekića padali na vaša srca, koja su se kolebala između nade i bola, čekali ste pravom riječ iz usta svoga pastira, koja će vas ohrabriti. Pod tereotom događaja, da upotrijebim riječi prorokove, »pogno sam lice svoje i mućao sam« (Danijel 10, 15). Ali ako mi je zapinjala riječ na ustima, to sam većma iz dubine duše vapio k Bogu za smilovanje, zaštitu i pomoć za naš teško kušani narod. Izraz svome bolu dao sam u izjavi na radiu dne 1. i 2. listopada, u kojem sam rekao: »Zemlja Svetog Većeslava bila je ovih dana ugrožena stranom vojskom i njene tisućgodišnje granice bile su pogazene. Ovu preveliku žrtvu prinost narod Svetog Većeslava protiv svoje volje, ali na zapovijed sprijateljene Francije i Engleske u uvjerenju, da će mu milijuni suza žena i djece, utrte ovom prevelikom žrtvom u budućnosti donijeti osobito blagoslov Božji.«

»Kardinal knez primas zemlje Češke moli Boga, da mirovne težnje, koje su ovu žrtvu iznudile, budu okrunjene žude-nim uspjehom. I kad protiv svega očekivanja ovaj zasluženi uspjeh ne bi bio možda postignut, moli vruće i ponizno dobrostivoga Gospodina Boga, da bi u svom milosrđu oprostio svima, koji su ovu krivdu počinili na puku čehoslovačkom.«

U ovaj čas kad tjeskoba steže vaša srca, dragi sinovi i kćeri naroda Svetoga Većeslava, ne mogu više odoljeti, da vam ne progovorim nekoliko riječi utjehe i hrabrenja. Mogu reći s Apostolom naroda: »Bog svake utjehe tješi nas u svakoj nevolji našoj, da bismo i mi mogli tješiti one, koji su u svakoj nevolji, i to hrabrenjem, kojim smo i mi krijepljeni od Boga«. 2. Kor. 1, 3—4.

OBNOVA PREKO ISTINE.

Pali su na nas udarci Jobovi i čini se, da svuda oko sebe imamo i mi »prijatelje Jobove«, koji nam ne mogu pomoći, ili svojim utjehama samo pozleđuju naše rane. Biblijski stradalac u svojoj mucij gorko je naricao i tražio od Gospodina odgovor, zašto ga je tako teško pohodio, kad je ipak vršio pravdu. I kod nas neki stavljaju sebi pitanja, zašto je upravo naša domovina tako kažnjena, i nameću im se misli, da su naši nebeski zaštitnici nemoćni. Ali nemojmo mrljati na krivnju drugih i ostavimo sud Bogu, koji će sve vagati na tačnoj vazi svoje pravde, i radije tražimo u sebi, da li ipak nijesmo kako skrivilili sami svoju nesreću. Naš Spasitelj Isus Krist govori: »Istina će vas osloboditi« Ivan 8, 35. Ne bojmo se dakle tražiti istinu i priznati ju sebi, ako nam bude i trpka, jer samo tako možemo se nadati željenom oslobođenju.

U knjigama Svetoga Pisma, gdje za sve okolnosti života nalazimo primjere i pouku, čitamo, kako su se ne jednom pripadnici izabranog naroda našli u teškom položaju, ugroženi od moćnih neprijatelja, koji su prijetili da ga istrijebe. I što su učinili u tim časovima? Poslušni glasu proroka, koji su opominjali, da Bog ostavlja samo one, koji su njegov zakon ostavili, opominjali su se svojih zabluda i pokajno su vapili: »Sagriješismo, jer ostavismo Gospodina (3. Kralj. 12, 10). Sagriješismo, krivo činismo«. 3. Kralj. 8, 47. I ovim poniznim priznanjem svoje krivnje prigurali su Boga opet na smilovanje i postigli svaki put pomoć i oslobođenje.

ŠTO SE DOGADALO POSLIJE PREVRATA?

Nemamo li se i mi nad čim zamisliti u ove dane teškoga pohoda? Što se sve dogadalo kod nas poslije prevrata! Kako je bio vrijedan Bog počevši od rušenja stupa Djevice Marije usred glavnoga grada Praga, spomenika zahvalnosti naših po-božnih preda za obranu Praga protiv Sve-da 1650! Vi, ljubljani arcidijecozani, znate dobro, što se sve dogadalo protiv katoličke Crkve, osnovane od jedinorođenog Sina Božjega za spas čovječanstva! Dok su

se u drugim zemljama i državama vršile zahvalne službe Božje za postignuće mira, u kojima su učestvovali nosioci javne vlasti, kod nas se klicalo samo nad vlastitom silom. »Naša moćna ruka sve to učini, a ne Gospodin«, 5. Mojs. 37, 27. Narodu su stajali za štovanje idole, da ih štuje kao otkupitelje kao pod Sinajem zavodili su narod na štovanje krivih bogova: »Ovo su bogovi vaši, koji su vas oslobodili iz ropstva«. 2. Mojs. 32, 8. Ime pravoga, živoga Boga i Spasitelja našega Isusa Krista nijesu se usudili ili nijesu smjeli odlični faktori u svojim izjavama ni izgovoriti. A Krist Gospodin rekao je izričito: »Tko mene zataji pred ljudima, toga ću se odreći i ja pred Ocem nebeskim«. Mat. 10, 33.

Ne ćemo danas povređivati zarasle rane dozivajući u pamet sve ono, što se poduzimalo za dekatolizaciju puka; počevši od školske mladeži. No utješno je da su mnogi poznali i priznali ove pogreške. Pognimo se svi i recimo pred Bogom: »Pogriješismo, zgrješismo!« Ova istina oslobodit će nas, jer Bog se oholima protiviti, a poniznima daje milost.

NARODE SV. VEĆESLAVA, VRATI SE K BOGU...

Kao nekoć Jeremija prorok, koji je plakao nad rasapom, koji je zadesio narod izabrani, vapio: »Jeruzaleme, obrati se k Gospodinu Bogu svomu!« tako i mi vapijemo: Narode češki, narode Svetoga Većeslava, vrati se k Bogu, Spasitelju svojemu!

Samo je u interesu naše države, da se naš glas čuje svuda, i na najvišim mjestima. Puk naš želi ovaj povratak k Bogu i k vršenju vjere Svetoga Većeslava. Bila bi neoprostiva pogreška u ovo vrijeme ne mariti za ovaj opći glas puka, koji je zacijelo glas Božji, i nastavljati u duhu i metodama, koje su na naš narod oborile toliko nevolja.

Nije li upravo satiruća činjenica, koju je objavio svijetu posljednjih dana držani svjetski kongres bezbožnika u Londonu da iza Rusije najviše organiziranih bezbožnika ima upravo u Čeho-Slovačkoj? Ne ćemo vjerovati ovoj tvrdnji, ali kako gledaju poslije ovoga proglašenja našu domovinu oči cijeloga svijeta? I nijesu li padale ove grozne riječi na vagu, osobito u Engleskoj, kod posljednjeg odlučivanja o našoj sudbini?

ZAHTEJEVI KATOLIČKE CRKVE

Mi svi bez razlike hoćemo raditi o gradnji bolje budućnosti naše države. Ali ta ponovna gradnja mora se početi od temelja. Zadovoljit će se samo želja i čežnja svega puka, ponavljamo to iznova, ako povratak k Bogu podupru oni, kojima je puk s pouzdanjem povjerio ovu gradnju. Zato ih zaklinjemo svim, što im je drago, ljubavju njihovom k domovini i baštini svetoga Većeslava, njihovom iskrenom težnjom, o kojoj ne sumnjamo, da uklone sve one okove, kojima je predašnje zakonodavstvo sapelo slobodan razvoj religioznih snaga! Omogućite slobodu poučavanja nauka vjere onako kako žele roditelji učenika, a ne kako zahtijeva nepravedni diktat — ta osjećamo, kako je težak svaki nepravedni diktat — onih, koji su zlo upotrijebili vlast njima povjerenju. Obustavite sve, što podupire razvrat porodica bračnom rastavom i tim skriviljuje toliko socijalnoga zla. Ne bojte se pripustiti u radio riječi nauke Kristove, koje će sigurno u ovim bolnim časovima kao ljekoviti balzam kanuti u ucvjeljena srca!

S radošću opažamo, kako štampa, film i radio odbijaju tudinsku, iz inozemstva dovezenu robu. No gledajte s većom još odlučnošću i dosljednošću ukloniti iz svih ovih tako dragocjenih odgojnih sredstava bezvjerstvo i vjerske sumnje, koje su k nama isto tako bile dovezene iz inozemstva. Vratite se k Bogu svim srcem svojim, jer »što koristi čovjeku, kad bi sav svijet dobio, a na duši svojoj štetovao?«

Da, dao Bog, i za to mu se neprestano molimo, dao Bog, da se svi, sav narod ujedine u istini nauke Isusa Krista i prigle njegovu Crkvu, koja je naš narod izvela na svijetlo historije, odgajala ga i krijeplila u vremena najtežih kušnja.

Što trpi sada naš narod, iskušava Crkva katolička već gotovo dvije tisuće godina, sad ovdje sad ondje progonjena, tlačena, iznevjerena, klevetana lažnom propagandom, iskripljivanjem historije, oružjem sile i duha. Zdruzimo se s njom, ve-

likom stradalnicom, borimo se s njom, i kako ona svagda pobijeduje, i mi ćemo svladati sve teškoće.

PORAZ JE SKRIVILO NOVOVJEKO BEZBOŠTVO.

Vjera svetog Većeslava toliko je puta već ujedinila naš narod, dak mu je husitstvo pripravilo Lipane, protestantstvo Bijelu Goru, a novovjeko bezboštvo sadanji poraz.

Dragi arcidijecozani, tužni smo, ali ne klonimo duhom! Uzdamo se u Boga i vjerujemo, da će katolička Crkva, u kojoj djeluje Isus Krist, izvesti kao i dosad naš narod iz teškoga poraza. Ova svjetska duhovna velika vlast pripravna je da nam pomogne, i to je naš plan, naša usrdna molba, da se svi pod njenim zaštitnim krilima sjedinimo, kako su to činili narodi, kad su im glave bile okrvavljene i srca slomljena. Čuli ste možda izjavu namjesnika Kristova, Svetog Oca Pija XI, kritičnoga dana, kad je već prijetilo, da će biti razularen rat. Njegov očinski glas drhtao je od dubokoga ganuća, njegove su oči ronile suze. Ponudio je upravo na dan Svetog Većeslava Bogu svoj život za žrtvu. Za koga? Prije svega za naš narod, jer njegova je sudbina upravo najviše bila ugrožena.

POGLED U BUDUĆNOST

Dobivam neprestano iz inozemstva od znatnih osoba crkvenih i od različitih katoličkih saveza i udruženja, kao i od odličnih laika izraze živoga i nehinjenog učešća u našim kušnjama i uvjeravanje o njihovim vrućim molitvama za naš narod. Zahvaljujemo im! Ne sumnjamo, da će nam ove molitve mnogo koristiti kod prijestolja Božjega. Sigurno su također mnogo djelovale molitve, koje su izlivoale tisuće vjernika kod svečanosti prijenosa slike Svete Marije, zaštitnice zemlje Češke (iz Stare Boleslave u Prag i natrag, dod. prev.) i na blagdan Svetoga Većeslava, vlasnika zemlje Češke. Već to da nije došlo do rata i da je bio uzdržan mir, premda tako skupo plaćen, ipak je velika blagodan, jer tko može procijeniti nenaknadive štete na čovječjim životima i na kulturnim i materijalnim tečevinama, koje bi bile posljedice ovoga strahovitoga rata?

Uzdajmo se u Gospodina Boga, koji ne samo ranjava nego i ozdravlja i zna i iz zla izvoditi dobro. Zato očekujemo od onih, koji će upravljati kormilom naše nanovo građene države, da će reći pouku iz gorkih iskustava minulih godina popraviti zlokobne pogreške, koje su se dogodile, i da će s pomoću svemogućega Boga, od kojega potječe svaka vlast, povesti naš narod k sretnijoj budućnosti. Molimo sve vjerne, da molitvom ištu od Boga svakoga svijetla darove mudrosti i snage predstavnicima državne vlasti, da svladaju sretno preteške zadaće, koje su im nametnute.

Granice naše države opasno su se suzile. Ali naš narod ima ipak još mogućnost rasta: može rasti u dubinu i u visinu. A do toga je najviše stalo, to će ga učiniti jakim i slavnim pred Bogom i pred svijetom.

Čuli ste posljednjih dana u raznim izjavama i manifestacijama okrepro geslo: »Gore srca!« Ali nije bilo rečeno ka komu gore. Odgovor nam daje sveta Crkva, koje službenici svaki dan kod presvete žrtve svete Mise kliču: Sursum corda! Gore srca! a vjerni puk dodaje: »Dižemo ih k Gospodinu!« Dižimo svoje srce doista k Gospodinu Bogu u poniznoj i usrdnoj molitvi i budimo uvjereni, da će se ispuniti njegovo obećanje: »Prizivat ćeš me u dan nevolje i ja ću te izbaviti«.

POMOĆ NASTRADALIMA.

Dragi arcidijecozani, imajte pak također sućutno i otvoreno srce za neizrecivu bijedu toliko braće i sestara, osobito djece iz pograničnih krajeva, koji su se našli u tjeskobi i ostavljeni. Savez katoličke pomoći, u kojega prostorijama nalaze ona najbjeđnija djeca barem prolazno sklonište, dok im nije osigurano mjesto u zavodima, iznova vam preporučujem, da svuda budete anđeli dobrote i ljubavi. Bog vam platio! Pružite svoje dobrotive ruke i onima, koji još tapaju među zabludom i istinom, da nastane savršeno sjedinjenje u istini i ljubavi Kristovoj. Što se prije to zbude, to bolje za sav naš narod.

U Pragu na blagdan materinstva blažene Djevice Marije, dne 11. listopada L. G. 1938.

Karlo kardinal Kašpar,
knez-arcibiskup.

Godina je već na izmaku, pak molimo sve svoje pretplatnike i povjerenike, da urede svoje račune i čim prije nam pošalju dužnu pretplatu. I mi također imamo svojih obveza, kojima ne možemo udovoljiti, dok pretplatnici i povjerenici ne udovolje svojim. Da bismo našim pretplatnicima i povjerenicima olakšali siljanje pretplate, prilazimo ovom broju svoje čekovne uplatnice, a pretplatnici i povjerenici neka ih samo ispune i pošalju natrag. Dodaju li tom prilikom koji milodar, osobito će nas obradovati.

Tko brzo daje, dvostruko daje!
Uprava

Život Sibenika

KRIST KRALJ. Svake godine u zadnju listopadsku nedjelju slavi se po cijelom katoličkom svijetu novi i suvremeni blagdan Krista Kralja. I naš grad najsvečanije proslavi će taj blagdan. U katedrali bit će ujutro u 6 s. župska sv. Misa. U 7, 8 i 9 s. tihe sv. Mise. U 11 s. svečana pontifikalna sv. Misa preuzv. biskupa. Uvečer u 6 s. bit će u katedrali listopadska pobožnost i propovijed preuzv. biskupa. Poslije propovijedi preuzv. biskup predmolit će posvetnu molitvu Presv. Srcu Isusovu pred izloženim Svetotajstvom.

SVA DRUŠTVA KATOLIČKE AKCIJE u nedjelju 30. t. mj., na blagdan Krista Kralja, koji je istodobno i blagdan Kat. Akcije imat će zajedničku sv. Misu i sv. pričest u 7 s. ujutro u katedrali.

PROSLAVA MISIJSKOGA DANA. U nedjelju 23. t. mj. po svim našim crkvama održala se propovijed o misijama i sakupljala milostinja za misije. Križarice i Male Križarice imale su ujutro u 7 s. zajedničku sv. Misu i sv. Pričest u crkvi sv. Luce, preko koje im je održao misijsku propovijed duhovnik preč. don Ante Radić. Popodne od 4-5 u dupkom punoj crkvi sv. Luce bio je sat klanjanja na istu taknu s misijskim govorom preč. don A. Radića. Nato je u Kat. Domu održana misijska priredba, kojoj je prisustvovao i preuzv. biskup te članovi naših katoličkih društava. Ovu priredbu naših Križarica je otvorila s Radin A. svojim proslavom o značenju ovoga dana. Na programu su još bile dvije deklamacije (s. Gabre R. i Čelić E.), duet (Male Križarice Jusić i Piližota) i dječja slika »Djeca Oca jednoga« uz pjevanje, koje su dobro izvele Male Križarice. Predavanje o potrebama misionara i važnost rada za misije održala je s. Bujas D. Priredbu je završio duhovnik Križarica preč. don A. Radić, koji je u svom govoru istaknuo svu potrebu, važnost i dužnost rada za misije, osobito kod omladine.

OTKRICE SPOMENIKA PK. ANTICI OSTOJIC. Zauzimanjem Križaričkog Okružja u Sibeniku 1. XI. t. g. na Mirogoju u Zagrebu otkrit će se i blagosloviti nadgrobni spomenik pk. Antici Ostojić, vrlo vrijednoj i savjesnoj učiteljici te uzornoj i požrtvovnoj križaričkoj radnici. U lipnju ove godine se upravo navršilo 5 godina, da je ona umrla, pak joj se naše Križarice na ovaj način hoće da oduže, kako su to i obećale prilikom njene prerane smrti. Ovom prilikom skupina sibienskih Križarica i odaslanica seoskih križaričkih društava putuje u Zagreb, da prisustvuje otkriću. Svi, koji su poznavali i poštivali dobru pokojnicu, te bi se želili priključiti ovom putu Križarica i prisustvovati otkriću, neka se prijave u Trafici »Karitas« kraj kazališta. Isto tako svi oni, koji bi htjeli, ma i mali, darak pokloniti za ovaj njen spomenik te joj još jednom iskazati svoje poštovanje, mogu to učiniti ili u Trafici »Karitas« ili lično preč. don Anti Radiću.

SLUŽBA BOZJA NA SVE SVETE I MRTVI DAN: Katedrala sv. Jakova: Svi Sveti: U 6 s. župska sv. Misa. U

7, 8 i 9 s. tihe sv. Mise. U 10.30 s. pontifikal i propovijed preuzv. biskupa. Popodne u 4 s. svečana Večernja. U 6 s. listopadska pobožnost. Mrtvi dan: Tihe sv. Mise od 5 s. pa dalje. U 11 s. pontifikalna sv. Misa preuzv. biskupa i odrješenje. Uvečer u 6 s. zaključak listopadske pobožnosti. — Dolačka župska crkva: Svi Sveti: U 7.30 s. župska sv. Misa. Popodne u 2 s. Večernja za mrtve s blagoslovom. Mrtvi dan: Pjevana sv. Misa u 5 s. Zatim tiha a onda opet pjevana. Uvečer u 5 s. blagoslov s Presvetim. — Varoška župska crkva: Svi Sveti: U 6 s. tiha sv. Misa, a u 10 s. pjevana. Popodne u 6 s. Večernja za mrtve. — Mrtvi dan: U 5 s. pjevana sv. Misa. — Nova Crkva: Svi Sveti: Pjevana sv. Misa u 8 s. Popodne u 3 s. Večernja Mrtvih. — Mrtvi dan: Pjevana sv. Misa u 6 s., a zatim dvije tihe sv. Mise. — Sv. Ivan: Svi Sveti: Pjevana sv. Misa u 7 s. Popodne u 2.30 s. Večernja Mrtvih. — Mrtvi dan: Pjevana sv. Misa u 5.30 s. — Sv. Duh: Svi Sveti: Pjevana sv. Misa u 6.30 s. Popodne u 2 s. Večernja Mrtvih. — Mrtvi dan: Pjevana sv. Misa u 5 s. — Sv. Nikola: Na Sve Svete bit će pjevana sv. Misa u 8 s., a na Mrtvi dan u 7 s.

POST I NEMRS. U ponedjeljak 31. t. mj., uoči blagdana Sviju Svetih, jest strogi post i nemrs.

SV. MISA NA GROBLJU I ODRJEŠENJE bit će u četvrtak 3. t. mj. u 9 s. ujutro. Sv. Misu služiti će Stolni Kapl. POTPUNI OPROST ZA SVOJE MR-

TVE mogu dobiti svi vjernici, ispovjedeni i pričesćeni, toliko puta, koliko puta pohode jednu crkvu i u istoj svaki put izmole barem 6 Očenaša, Zdravo Marija i Slava Ocu, i to za vrijeme od podneva Sviju Svetih pa do pola noći Mrtvoga dana.

NA PRVI PETAK 4. XI t. g. imat će Križarice zajedničku sv. Misu i sv. Pričest u crkvi sv. Luce u 6.30 s. ujutro i naveče u 7 s. pobožnost Presv. Srtu i blagoslov s Presvetim.

SV. ISPOVIJED I PRIČEST GIMNAZIJE. Ovih dana svi učenici i učenice gimnazije i realne gimnazije obavili su svoju prvu ovogodišnju školsku sv. ispovijed i sv. pričest.

U NOVOJ CRKVI, na Krista Kralja, bit će listopadska pobožnost popodne u 4.30 s., a ne u 6 s. kao obično.

SVIM ČLANICAMA »ŽIVOGA SVIJETA« javljamo, da je nakana klanjanja za slijedeći tjedan (30. X.—5. XI.): da Kristovo kraljevstvo istine i života, posvećenja i milosti, pravde i ljubavi čim prije zavlada našom domovinom i čitavim svijetom — Don Ante Radić.

U FOND NAŠEGA LISTA doprinijeli su: Da počasti uspomenu pk. Josipe ud. Stojan: Vlašić ud. Klementina Din 10. — Da počasti uspomenu pk. Danijela Marušić iz Omiša: Ljubić ud. Ludmila i obitelj Din 50. — Uprava harno zahvaljuju.

Iz naših krajeva

SMRT KNEZA ARSENA KARADOR-DEVIĆA. Knez Arsen Karadorđević, brat pok. kralja Petra i otac Nj. Vis. kneza-namjesnika Pavla, umro je 19. t. mj. u svom domu u Parizu. Njeovi smrtni ostanci bili su preneseni u domovinu, pak su 23. t. mj. sahranjeni u kraljevskom hramu na Opencu.

ZDRAVSTVENO STANJE DRA TRUMBICA. Kako javlja zagrebački »Hrv. Dnevnik« od 26. t. mj., zdravstveno stanje velikog nacionalnog prvaka i narodnog zastupnika dra Ante Trumbića još je teško. Uzeta mu je cijela lijeva strana. Unatoč bolesti dr Trumbić se zanima za političke događaje. Broj onih, koji se raspituju za njegovo zdravstveno stanje je vrlo velik. Prošlih dana pohodio ga je i hrv. metropolita preuzv. dr Stepinac. Primio je ogromno mnoštvo pisama, u kojima se izražava želja za što skorije ozdravljenje.

HRVATSKI SOCIJALNI TJEDAN. Treće zasjedanje Hrvatskog Socijalnog Tjedna otvoreno je 23. t. mj. na svečan način

u b. Hrvatskoj Sabornici. Prije početka rada hrvatski metropolita preuzv. g. nadbiskup zagrebački dr Alojzije Stepinac obavio je u crkvi sv. Katarine zaziv Duha Svetoga, a potom održao alokuciju o Crkvi i društvenom poretku. Samo zasjedanje otvorio je svojim govorom predsjednik dr Juraj Ščetinac. Zatim su slijedili pozdravni govori: preuzv. hrvatskoga metropolite dra Stepinca, rektora hrv. sveučilišta dra Ede Lovrića, rektora ekonomsko-komercijalne visoke škole dra Eugena Sladovića te u ime dekanata bogoslovske fakulteta i Hrv. bogoslovske akademije dra Vilima Keilbacha. Naveče su nato započela predavanja, za koja, obzirom na njihovu aktualnost, vlada veliki interes u javnosti, pak su i odlično posjećena.

OTKRICE SPOMENIKA VATROSLAVU JAGIĆU. U Varaždinu je 16. t. mj. na vrlo svečan način otkriven spomenik poznatom hrvatskom učenjaku dru Vatroslavu Jagiću. Na otkriću spomenika uz rođake bile su zastupane brojne hrvatske institucije, a prisustvovalo je i brojno građanstvo te školska mladež varaždinskih škola.

IZBORNA SARADNJA UO I SDK SA JNS. Nakon uspješnih pregovora između UO i SDK s jedne strane te JNS i manjih parlamentarnih grupa s druge strane zaključena je izborna tehnička suradnja svih tih grupa na zemaljskoj listi g. dra VI. Maček. Vodstvo JNS primilo je u cijelosti prestilizaciju zajedničkog nastupa, kako ju je izvršio dr Maček.

LJOTIĆ NASTUPA SAMOSTALNO. S grupom Dimitrija Ljotića nije došlo do sporazuma, pak će on istaknuti svoju posebnu listu, kojoj će on osobno biti nosilac.

TRI ZEMALJSKE LISTE. Na izborima će tako biti postavljene tri zemaljske liste: JRZ, BNS (Blok narodnog sporazuma) i D. Ljotića.

SPRAVE PROTIV MORSKE BOLESTI. Nizozemac dr Ulermöhlen konstruirao je prije dvije godine neku spravu za suzbijanje morske bolesti. Na ovu spravu nasloni se glava za vrijeme lulanja broda i, navodno, morska bolest potpuno prestaje. Ova će sprava sada biti instalirana i na nekim našim parobrodima, pa je već postavljena na parobrodima Dubrovačke Plovidbe »Cetinje« i »Kumanovo« te na parobrodu Zetske plovidbe »Lovčene«. Među putujućom publikom s velikim interesom očekuju se rezultati, koje će ova sprava pokazati.

Križarske vijesti

NOVO KRIŽARSKO BRATSTVO osnovano je u Veleševcu (okružje zagrebačko).

ODRŽANE PRIREDBE. U nedjelju 23. X. održane su križarske priredbe u Krapini, gdje je VKB zastupao br. S. Ramljak i Kalinovec, gdje je VKB zastupao br. Tubaković.

TEČAJ U ZAGREBU. U Zagrebu će biti tehnički i organizacijski tečaj za vanjske Križare 27, 28, 29 i 30. XI. a iza njega će biti duhovne vježbe 1, 2, i 3. XII., u koliko se javi dovoljan broj učesnika. Za duhovne vježbe plaća se opskrbinom od 60 dinara za tri dana, a za tečaj će biti najviše 30 dinara. Upozorujemo društva, da se pravovremeno jave. Učesnici, koji se rano jave, dobit će besplatan stan, a možda i hranu za tečaj. Prijave treba slati najhitnije. Željeznički popust je zatražen.

KRIŽARSKI KALENDAR. Još imade neraspisanih križarskih kalendara. Kalendar stoji uvezan din 6, a broširan (neuvezan) din 3.

IGROKAZI ZA NIKOLINJE. Kod VKB mogu se dobiti ovi igrokazi za Nikolinje: »Anđeli sv. Nikole« (kao uvod u dijeljenje darova sv. Nikole) Din 2, te »Darovi sv. Nikole« Din 6.

IGROKAZI ZA BOŽIĆ. Za Božić mogu se dobiti ovi igrokazi kod VKB: »Badnje večer Majstora Križnika« Din 10; »Ponoćka«, igrokaz u 3 slike, dinara 10; »Neprijatelj Mesije« u 4 čina Din 12; »Anđeo mira« u 4 čina iz vremena Kralja Zvonimira Din 8; »Pastir« u 2 čina Din 8; »Mali nevaljanac« (za odrasle i djecu) Din 6.

SVOJ K SVOME!

Čast mi je obavijestiti gg. župnike te cij. crkvene bratovštine i samostane, da u svojoj tvornici izradujem voštane svijeće iz najboljih voštanih surogata, koje se ne krive ni u najvećoj vrućini, lijepo gore te ne kaplju niti dime, za što imam mnoga priznanja i jamčim.

CIJENE BEZ KONKURENCIJE!
TVORNICA VOŠTANIH SVIJEĆA NIKO JURAS - ŠIBENIK

Naši dopisi

PREKO

Zadušnice za pk. don Ivu Ivanovića

Na spomendan smrti, 19. t. mj., nog i svetog prečkog župnika preč. I. Ive Ivanovića, prijatelji i štovatelji prire su zadušnice u crkvi oo. Trečoredaca Školjiću, koji su ujedno čuvari onoga s koje je žarko ljubilo sv. majku Crkvu, s je prečko stado, a i same njih.

Samostansko zvono u 6 i četvrt zabralo je, štovatelji već su bili sakupljeni. Sv. Misu za pokoj duše pjevao je o. Kaban Šišul, a na koru čč. klerici. Poslije Mise svi prisutni na čelu s križem pošli do iskićenog groba, gdje je o. Kerubin šul podijelio odrješenje.

Od prisutnih zapažena je brojno zastupanje obitelji Mašina i Marčelić, kao i p. jašnji prečki župnik vlč. Don Mirko Divočić. Gosp. Jakov Dorkin, krojač, položio je na grob lijepu kitu svježih dalija i ranfila.

Don Ive! Laka Ti zemljica u mjesec koje te se s osobitim pijetom baš ovdana sjeća, za koje si se svom snagom svojim zauzimao kao pravi pastir!

Javna zahvala

U našoj neizmjernej tuži za gubitkom našega dragoga i nezaboravnog supruga i oca osjećam dužnost, da ovim putem izrazim našu najtopliju zahvalnost: gosp. Dru Laliću i gosp. Dru Trlaji, koji su našim milom pokojniku za vrijeme njegove bolesti s najvećim samoprijegorom i rijetkim požrtvovanjem pružali liječničku pomoć. Zahvaljujemo nadalje: gosp. Dr. Pasini-u i gosp. Dru Arsenijeviću — Molimo sve prijatelje, a napose cijenj. obitelj gosp. Stipe Šare gosp. Bruna Merlak, gosp. sudije Luke Matića i gde Eme ud. Kurajca, koji su dragom Pokojniku za Njegove bolesti pružali utjehe a nama nastojali ublažiti našu bol da prime izraze naše osobite zahvalnosti. — Hvala od srca Poštovanom župniku Fra Gabri Bedric i velečasnim drugovima, koji su ispratili do vječnog počinka dragoga nam Pokojnika i očitali sv. Misu zadušnicu.

Napose neizmjerne hvala vlč. Don Krešimir Zoriću koji je drugom sv. Misom zadušnicom počastio blagu uspomenu našega dragoga supruga i oca. Također srdačna hvala brojnom građanstvu obojega spola, koje je prisustvovalo sv. Misama zadušnicama, otoprtilo do vječnoga počinka i izrazilo nam duboke osjećaje sućuti. — Neke sve ovdje navedene dobri Gospod nagradi obiljem milosti svoje!

Šibenik 27. X. 1938.

Tugujuća obitelj pok. Ivana R. Ljubić-a.

MADŽARSKI ZAHTJEVI. Madžarska je posebnom notom zatražila, da do 1. XI. čehoslovačke čete evakuiraju neosporni teritorij, a u području između granične linije, što je traži Madžarska i što je nudi Čehoslovačka, da se do 30. XI. obavi plebiscit po sektorima. Madžarska traži i Bratislavu. Madžarski ministar predsjednik ovom prilikom izjavio je, da će madžarska vlada, ako iz bilo kakvih razloga ne budu usvojeni njezini »stvarno miroljubivi« prijedlozi, biti nepokolebivo odlučna, da ostvari svoju pravdu stvar svima sredstvima, kojima raspolaže nacija. Praška vlada odbila je plebiscit i pristaje na arbitražu, ali ne Poljske.

PARFUMERIJA „MIAMI“ - ŠIBENIK

vodi osim svih parfumerijskih i kozmetičkih preparata i slijedeće:

Baeder	D' Orsay	Mouson	Silvikrin
Biljana	Dr. Drale	Nivea	Schwarzkopf
Elise Bock	Elida	Nobilior	Saint-Ange
Bourjois	Hudnut	Patou	Tokalon
Chanel	Houbigant	Pond' s	Trilysin
Colgates	L' Oreal	Piver L. T.	Yardley
Coty	Lubin	4711	Worth
Roger et Gallet	Lentheric	Johann M. Farina	Razvite